

QUICKSCAN BEGAAFDEN WIJZER

Versie aangepast
aan Vlaamse situatie

Project TALENT

Gebaseerd op
Digitale Checklist
(Hoog)begaafdenwijzer
SLO

Aandachts-
punten
beleid
cognitieve
begaafdheid

TALENT

Handleiding

De Quickscan Begaafdenwijzer geeft de verschillende aandachtspunten weer bij het opstellen, implementeren en vastleggen van een beleid op leerlingenbegeleiding voor cognitief begaafde leerlingen in het basis- en secundair onderwijs en biedt - eenmaal ingevuld - inzicht in de huidige stand van zaken op uw school.

De Quickscan Begaafdenwijzer is een aanpassing van de Nederlandse Digitale Checklist (Hoog)begaafdenwijzer naar de Vlaamse situatie, door project TALENT. De oorspronkelijke begaafdenwijzer is ontwikkeld door SLO (2007; 2010) in overleg met leerkrachten van (hoog)begaafde kinderen, intern begeleiders en onderwijsadviseurs.

De Quickscan bestaat zowel uit een papieren versie als in een digitale versie, die beide te downloaden zijn op de site van project TALENT. De Quickscan bestaat uit vier onderdelen, waarbij telkens een aantal stellingen moeten gescoord worden:

1. VISIE EN DRAAGVLAK
2. SIGNALEREN
3. ONDERWIJSAANPASSINGEN EN BEGELEIDING
4. EVALUATIE EN BORGING

<p>Voor elk onderdeel duidt u bij elke stelling aan in welke mate dit reeds gerealiseerd is op uw school en in welke mate jullie dit belangrijk vinden. U zet hiervoor een kruisje (letter 'x') in desbetreffende vakje naast de stelling.</p>	Mate van realisatie			Dit is voor ons belangrijk				
	niet	enigszins	grotendeels	volledig	zeker niet	eerder niet	eerder wel	zeker wel

2

U kunt bij de verschillende stellingen invullen wat de mate van realisatie is en in hoeverre het belangrijk wordt gevonden. In het digitale document, wordt dan op basis van de ingevulde antwoorden automatisch een figuur gecreëerd, waarin de huidige stand van zaken visueel wordt weergegeven. Dit is handig om bijvoorbeeld te bepalen welke vervolgstappen gewenst zijn.

De Quickscan kan ook als werkdocument gebruikt worden. Door de voortgang bij te houden, heeft u altijd een actueel overzicht van de situatie met betrekking tot onderwijs en beleid voor cognitief begaafde leerlingen op uw school!

SCHOOL

Schoolgegevens:

Ingevuld door:

Datum:

	Mate van realisatie			Dit is voor ons belangrijk		
	niet	enigszins	grotendeels	zeker niet	eerder niet	eerder wel
			volledig			zeker wel

VISIE EN DRAAGVLAK

1.1	Onze school heeft een duidelijke visie over hoe wordt omgegaan met verschillen tussen leerlingen.				
1.2	Op onze school bestaat er een breed draagvlak voor onze visie over hoe wordt omgegaan met verschillen tussen leerlingen.				
1.3	Onze school heeft een duidelijke visie over hoe de ontwikkeling van cognitief begaafde leerlingen binnen het onderwijs optimaal gestimuleerd en ondersteund kan worden.				
1.4	Op onze school bestaat er een breed draagvlak voor onze visie over hoe de ontwikkeling van cognitief begaafde leerlingen binnen het onderwijs optimaal gestimuleerd en ondersteund kan worden.				

SIGNALEREN

- 2.1 De leerkrachten op onze school zijn op de hoogte van de specifieke kenmerken en leereigenschappen van cognitief begaafde leerlingen.
- 2.2 De signalering van cognitief begaafde leerlingen gebeurt op basis van een vastgelegd protocol.
- 2.3 De signalering van cognitief begaafde leerlingen geschiedt op basis van verschillende soorten gegevens afkomstig van verschillende betrokkenen.
- 2.4 De signalering van cognitief begaafde leerlingen gebeurt op basis van een zorgvuldige analyse van de beschikbare gegevens.
- 2.5 Wanneer er signalen van cognitieve begaafdheid zijn opgemerkt, worden gericht aanvullende gegevens verzameld die nodig zijn om gewenste onderwijsaanpassingen en begeleiding vast te stellen.
- 2.6 Op onze school worden de ouders actief betrokken bij de signalisering van cognitief begaafde leerlingen.
- 2.7 Verschillen in inzicht tussen ouders, leerkracht en/of leerling, die zichtbaar worden naar aanleiding van de gegevensverzameling en -analyse, worden besproken en zoveel mogelijk verhelderd.
- 2.8 Er zijn duidelijke richtlijnen om tot een beslissing te komen tot het uitvoeren van een (extern) psychodiagnostisch onderzoek.
- 2.9 Er vindt een systematische registratie plaats van de resultaten van het signaleringsproces en van de analyse van de (onderwijs)behoeften.
- 2.10 Het vaststellen van en aansluiten bij (onderwijs)behoeften maakt onderdeel uit van een cyclisch proces van handelen, evalueren en bijstelling.

ONDERWIJSAANPASSINGEN EN BEGELEIDING

- 3.1 Op school bieden wij onderwijsaanpassingen voor cognitief begaafde leerlingen aan.
- 3.2 Uit de onderwijsaanpassingen die we op school aanbieden wordt een keuze gemaakt op basis van de cognitieve, sociale en emotionele behoeften van de leerling.
- 3.3 Op onze school worden leerlingen versneld (d.i. hun schoolperiode verkorten).
- 3.4 De criteria om een besluit tot versnellen te nemen zijn op onze school duidelijk omschreven.
- 3.5 Wanneer wordt gekozen voor versnellen, wordt daarnaast ook het onderwijsaanbod aangepast.
- 3.6 Onze school gebruikt het compacten van leerstof (het schrappen van herhalings- en oefenstof) in haar praktijk t.a.v. cognitief begaafde leerlingen.
- 3.7 De criteria om een besluit tot compacten te nemen zijn op onze school duidelijk omschreven.
- 3.8 De tijd die vrijkomt door het compacten van de leerstof voor een vak, wordt besteed aan verrijking.
- 3.9 De instructie van de gecompecte leerstof wordt afgestemd op de onderwijsnoden van de cognitief begaafde leerlingen.
- 3.10 Op onze school wordt er verrijkingsmateriaal gebruikt.
- 3.11 Op school worden er eisen gesteld aan het verrijkingsmateriaal dat gebruikt wordt.
- 3.12 Op onze school wordt verrijkingsmateriaal gebruikt dat rekening houdt met de onderwijsnoden van cognitief begaafde leerlingen.
- 3.13 Onze school richt een verrijkings- of verbredingsaanbod in buiten de eigen klas (bv. plusklas).
- 3.14 De criteria om leerlingen het verrijkings- of verbredingsaanbod buiten de klas te laten volgen zijn op onze school duidelijk omschreven.

EVALUATIE EN BORGING

- 4.1 Wanneer voor een cognitief begaafde leerling het onderwijsaanbod wordt aangepast, dan wordt deze aanpassing minstens twee keer per jaar geëvalueerd.
- 4.2 Bij deze evaluatie worden alle belanghebbenden betrokken (i.e. leerling, ouders, klasleerkracht, zorgleerkracht, zorgcoördinator, ...).
- 4.3 In onze school is er een beleid op leerlingenbegeleiding waarin ook de zorg voor cognitief begaafde leerlingen is gespecificeerd.
- 4.4 De wijze waarop onze school aandacht besteedt aan de zorg voor cognitief begaafde leerlingen, staat beschreven in de schoolgids en/of het schoolreglement.
- 4.5 Het beleid op leerlingenbegeleiding t.a.v. cognitief begaafde leerlingen wordt op schoolniveau minstens één keer per jaar geëvalueerd.

QUICKSCAN BEGAAFDENWIJZER

Project TALENT is een interuniversitair project onder leiding van KU Leuven, Universiteit Gent en Universiteit Antwerpen, uitgewerkt in samenwerking met de onderwijskoepels, Prodia vzw, VCLB, drie lerarenopleidingen (UCLL, Artevelde Hogeschool, Karel de Grote Hogeschool) en de oudervereniging Bekina.

7

De Digitale Checklist (Hoog)begaafdenwijzer Primair Onderwijs is in Nederland ontwikkeld door SLO (2007; 2010).

Project TALENT vertaalde dit product naar de Vlaamse situatie (Quickscan Begaafdenwijzer).

©2020 - Buiten het downloaden zijn alle rechten op dit product voorbehouden aan:

Project TALENT

Psychologisch Instituut

Tiensestraat 102, bus 3717, 3000 Leuven

e-mail: talent@kuleuven.be

The word 'TALENT' is written in a stylized, hand-drawn font. Each letter is a different color: T (purple), A (blue), L (light blue), E (orange), N (red), T (yellow).